

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2019

418/2019

Laki

biopolttoöljyn käytön edistämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *biopolttoöljyllä* nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 19 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyä;
- 2) *kevyellä polttoöljyllä* nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n 16 kohdassa tarkoitettua kevyttä polttoöljyä ja mainitun lain 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettua rikitöntä kevyttä polttoöljyä;
- 3) *jakelijalla* kevyen polttoöljyn jakelijaa, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen;
- 4) *kulutukseen toimittamisella* valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista, ei kuitenkaan siltä osin kuin mainitun lain 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn;
- 5) *energiasisällöllä* polttoaineen alempaa lämpöarvoa, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsiusasteen lämpötilassa, seuraavasti:
 - a) kevyt polttoöljy 36 megajoulea litralta;
 - b) biopolttoöljy (FAME) 33 megajoulea litralta;
 - c) syntetttinen biodiesel (BTL) ja vastaava 34 megajoulea litralta.

3 §

Lain soveltamisala

Jakelijoiden on toimitettava kulutukseen biopolttoöljyä siten kuin jäljempänä säädetään.

HE 199/2018
LiVL 38/2018
YmVL 37/2018
TaVM 29/2018
EV 228/2018

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

Lakia ei myöskään sovelleta jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama kevyt polttoöljy on enintään miljoona litraa.

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset ja tietojen salassapito

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Verohallinto valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtii lain täytäntöönpanosta. Verohallinnon toimivaltuuksiin sovelletaan valmisteverotuslain 12 lukua. Verohallinnon tämän lain nojalla saamien tietojen ja asiakirjojen salassapitoon sovelletaan kumotun valmisteverotuslain (1469/1994) 66 ja 67 §:ää. Lisäksi sovelletaan, mitä biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007), jäljempänä *jakeluvelvoitelaki*, 4 §:n 2 momentissa säädetään tietojen ja asiakirjojen luovuttamisesta työ- ja elinkeinoministeriölle sekä edelleen toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle.

Energiavirasto hoitaa 6 §:ssä tarkoitettuun ennakkotietoon liittyvät tehtävät. Tietojen luovuttamiseen salassapitosäännösten estämättä Verohallinnolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle sovelletaan, mitä jakeluvelvoitelain 4 §:n 3 momentissa säädetään.

5 §

Biopolttoöljyn kulutukseen toimittaminen

Jakelija on velvollinen toimittamaan biopolttoöljyä kulutukseen. Biopolttoöljyn energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä (*jakeluvelvoite*) tulee olla vähintään:

- 1) 3,0 prosenttia vuonna 2021;
- 2) 4,0 prosenttia vuonna 2022;
- 3) 5,0 prosenttia vuonna 2023;
- 4) 6,0 prosenttia vuonna 2024;
- 5) 7,0 prosenttia vuonna 2025;
- 6) 8,0 prosenttia vuonna 2026;
- 7) 9,0 prosenttia vuonna 2027;
- 8) 10,0 prosenttia vuonna 2028 ja sen jälkeen.

Jakelijan on osoitettava biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain (393/2013) mukaisesti, että 1 momentissa tarkoitettut biopolttoöljyt täyttävät mainitussa laissa bionesteille säädetyt kestävyyskriteerit.

Jakeluvelvoitteesta saa enintään 7 prosenttiyksikköä täyttää biopolttoöljyillä, jotka on tuotettu jakeluvelvoitelain 5 §:n 5 momentissa tarkoitetuista raaka-aineista. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyse on jakeluvelvoitelain liitteessä tarkoitetusta raaka-aineesta. Jos jakelijalla on jakeluvelvoite myös jakeluvelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitetusta energiasisällön kokonaismäärästä.

6 §

Ennakkotieto

Energiavirasto voi hakemuksesta päättää antaa ennakkotiedon siitä, onko kyseessä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu raaka-aine. Hakemuksen voi tehdä jakelija, joka täyttää tai aikoo täyttää jakeluvelvoitettaan kyseisistä raaka-aineista tuotetulla tai valmistetulla bio-

polttoöljyllä, tai biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 4 §:n 9 kohdassa tarkoitettu toiminnanharjoittaja, joka käyttää tai aikoo käyttää kyseisiä raaka-aineita biopolttoöljyn tuotannossa tai valmistuksessa. Lisäksi ennakkotietoa koskevaan hakemukseen ja päätöksen sovelletaan, mitä niistä jakeluvelvoitelain 5 a §:ssä tai sen nojalla säädetään.

Energiaviraston jakeluvelvoitelain nojalla antamaa ennakkotietoa koskevaa päätöstä on sitä hakeneen jakelijan tai toiminnanharjoittajan vaatimuksesta noudatettava vastaavasti biopolttoöljyn raaka-aineen osalta, jollei päätöstä annettaessa sovellettua säännöstä ole muutettu tai päätöstä peruutettu.

7 §

Jakeluvelvoitteen ylittäminen

Jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoöljyä kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa ja jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta.

8 §

Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluvelvoitteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle sovelletaan, mitä jakeluvelvoitelain 6 §:ssä säädetään biopolttoaineiden jakelijoiden välisestä sopimuksesta.

9 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava Verohallinnolle edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttoöljyerien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden osuudesta. Lisäksi ilmoittamisvelvollisuuteen sovelletaan, mitä jakeluvelvoitelain 7 §:n 2–4 momentissa säädetään biopolttoaineisiin liittyvästä ilmoittamisvelvollisuudesta.

Jos kulutukseen toimitetaan biopolttoöljyä, jolle ei ole ilmoitettu 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettua alemmaa lämpöarvoa, on jakelijan liitettävä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen tieto kulutukseen toimitetun biopolttoöljyn lämpöarvosta sekä standardi, jonka mukaisesti lämpöarvo on määritetty.

10 §

Kirjanpitovelvollisuus

Jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut tämän lain valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Kirjanpitoaineiston säilytysaikaan ja -tapaan sovelletaan, mitä niistä valmisteverotuslain 11 luvussa säädetään.

11 §

Jakelijan ja sivullisen tietojenantovelvollisuus

Jakelijan ja sivullisen velvollisuuteen antaa tietoja tämän lain säännösten valvontaa ja täytäntöönpanon seuranta varten sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 12 luvussa säädetään.

12 §

Ylivoimainen este

Jos jakelija ei biopolttoöljyjen saatavuudessa tapahtuneiden poikkeuksellisten ja ennakkoimattomien muutosten tai muun vastaavan ylivoimaiseksi esteeksi katsottavan syyn vuoksi kykene täyttämään jakeluveloitettaan, työ- ja elinkeinoministeriö voi jakelijan hakemuksesta alentaa 5 §:ssä säädettyä prosenttiosuutta tai poistaa jakeluveloitteen hakemuksessa tarkoitetun kalenterivuoden osalta.

Velvoitteen alentamista tai poistamista koskeva hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriöön viimeistään hakemuksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana sekä jäljennös hakemuksesta Verohallinnolle 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

13 §

Seuraamusmaksu

Jos jakelija ei ole 5 §:n mukaisesti toimittanut kulutukseen biopolttoöljyä, on Verohallinnon määrättävä jakelijalle seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Seuraamusmaksua määrätään 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoöljyn kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt veloitettaan 9 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksu on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jolloin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksu on jäänyt kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Verohallinnon on määrättävä jakelijan maksettavaksi määräämättä jäänyt seuraamusmaksu. Maksun määrääminen on toimitettava kolmen vuoden kuluessa edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

Seuraamusmaksu määrätään 12 §:ssä tarkoitetusta alentamista tai poistamista koskevasta hakemuksesta huolimatta. Seuraamusmaksu on palautettava siltä osin kuin jakeluveloitetta alennetaan.

14 §

Virhemaksu

Jos jakelija on laiminlyönyt 9–11 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, voi Verohallinto määrätä virhemaksua vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

Virhemaksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat.

15 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Energiaviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus

seen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätökseen, jolla Energiavirasto on päättänyt olla antamatta ennakkotiedon, ei kuitenkaan saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Verohallinnon tekemään seuraamusmaksua koskevaan päätöksen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Verohallinnon tekemään virhemaksua koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin valmisteveroituslaissa säädetään muutoksenhausta muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan asiaan.

16 §

Maksut

Tämän lain mukaisten Energiaviraston suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen määrän yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Tämän lain mukaiset maksut ja kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

Lain 9 §:ssä säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ja 10 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta sovelletaan vuonna 2021 ja sen jälkeen kulutukseen toimitettuun kevyeen polttoöljyyn ja biopolttoöljyyn.

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen